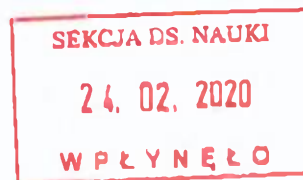


Dr hab. Marek Zurek, prof. UŚ
Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Uniwersytet Szczeciński
ul. Krakowska 71-79
70-071 Szczecin



RECENZJA

Osiągnięć naukowych doktor Luizy Wojnicz-Smał w związku z postępowaniem habilitacyjnym

Recenzja dorobku naukowego i innych osiągnięć doktor Luizy Wojnicz-Smał została podzielona na cztery części. Pierwsza z nich omawia sylwetkę Habilitantki, druga część dotyczy oceny monografii pt. *Misje cywilne Unii Europejskiej w procesie europeizacji ad extra* (Toruń 2019), która została zgłoszona jako główne osiągnięcie w procedurze ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Trzecia część recenzji dotyczy całości dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Luizy Wojnicz-Smał a czwarta to konkluzja generalna.

1. Sylwetka Habilitantki

Dr Luiza Wojnicz-Smał jest absolwentką Uniwersytetu Szczecińskiego, na którym ukończyła studia magisterskie na kierunku politologia w 2001 roku. Podczas studiów w trakcie studiów odbyła półroczne studia w ramach stypendium z programu Erasmus-Socrates na Università degli Studi di Genova we Włoszech na Wydziale Nauk Politycznych (Facoltà di Scienze Politiche). Stopień doktora nauk społecznych w zakresie nauk o polityce uzyskała w 2008 r. na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Dysertacja dotyczyła problematyki europejskiej, nosiła tytuł „Polityka Unii Europejskiej wobec terroryzmu” a powstała pod kierunkiem prof. dr hab. Janusza Ruzkowskiego.

Od 2008 r. do chwili obecnej pracuje nieprzerwanie w Instytucie Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego na stanowisku adiunkta. Ponadto prowadziła zajęcia w innych szczecińskich szkołach wyższych: w Collegium Balticum (2001-2010 umowa o dzieło) i w Wyższej Szkole Integracji Europejskiej w latach 2008-2015 jako pełnoetatowy pracownik.

2. RECENZJA publikacji doktor Luizy Wojnicz-Smal pt. Misje cywilne Unii Europejskiej w procesie europeizacji *ad extra* (Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019).

Monografia liczy 490 stron, składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii i aneksów, w skład których wchodzi wykaz skrótów, wykaz schematów i tabel oraz wykaz wykresów. Rozdziały zostały podzielone na podstawie kryterium merytorycznego.

W swoich badaniach Luiza Wojnicz-Smal oparła się głównie na teorii europeizacji, a zwłaszcza jej trajektorii zewnętrznej czyli *ad extra*. Zastosowała także metodę instytucjonalno-prawną, dzięki czemu omówiła akty prawne polityki ekspedycyjnej oraz instytucje biorące udział w procesie formowania Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony i wzmacniania jej zdolności do działań ekspedycyjnych. Dzięki metodzie segmentacji wyszczególniła i zbadała te fragmenty unijnych aktów prawnych, które dedykowane są wyłącznie Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony oraz polityce ekspedycyjnej (*acquis expéditionnaire*). Dla wyodrębnienia misji cywilnych z polityk sektorowych jakimi są Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa oraz Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, została zastosowana metoda ekstrakcji. Metody jakościowa i ilościowa pozwoliły na wykazanie w jakim zakresie misje cywilne przyczyniły się do europeizacji w państwach, w których były realizowane. Trochę dziwi, że Autorka nie wspomina we wstępie, że analizując zjawisko europeizacji korzystać będzie ze współczesnych teorii takich jak neofunkcjonalizm, konstruktywizm, komunitaryzm, a przecież używa ich chociażby w rozdziale pierwszym.

Głównym celem jaki sobie Autorka postawiła jest analiza znaczenia misji cywilnych Unii Europejskiej jako narzędzia polityki ekspedycyjnej w państwach stacjonowania poprzez wyodrębnienie składników europeizacji ad extra oraz wyeksponowanie zmian, jakie zostały dokonane pod wpływem tych misji. Zarówno cel główny, jak i cel szczegółowy (wielowymiarowa weryfikacja wpływu europeizacji ad extra na zarządzanie bezpieczeństwem w państwach trzecich na różnych płaszczyznach) zostały dobrze sformułowane i zrealizowane w toku badań. Pytania badawcze również pozwoliły na szczegółowszą analizę tematu.

Uzasadnienie ram czasowych nakreślonych przez Autorkę a mianowicie lata 2003-2014 można przyjąć, aczkolwiek brakuje konkretnego wyjaśnienia końcowej cezur, czytelnik może domyślać się, że chodzi o już zrealizowane i zakończone misje cywilne w 2014 r. Warto nadmienić, że obecnie (2020) UE prowadzi 11 misji cywilnych.

Jeżeli chodzi o bibliografię, to podział na poszczególne części, został dokonany prawidłowo. Bibliografia została podzielona na trzy zasadnicze części: Źródła, Opracowania naukowe, Źródła internetowe. Przyjęta przez Autorkę koncepcja jest logiczna. Mam tutaj jednak pewne zastrzeżenia do pierwszej części. Źródła zostały podzielone na Dokumenty, Źródła prasowe i Inne materiały źródłowe. Dokumenty nie są umieszczone w porządku alfabetycznym. Np. na stronie 402 mamy kilka Council Join Action, zgodnie z porządkiem skoro tytuł jest taki sam, powinno się porządek zachować zgodnie z dalszym ciągiem zapisu bibliograficznego, czyli albo po kolejności cyfr lub liter. A tu mamy najpierw rok 2005, potem 2008, a potem znowu 2005, 2002, 2003, 2004, 2005. Na stronie 403 są dokumenty Rady Unii Europejskiej, również nie w kolejności alfabetycznej. Materiały umieszczone w dziale Inne materiały źródłowe nie wydają się być dokumentami, a artykułami, przyczynkami, i można by je umieścić w drugiej części bibliografii.

Rozdział pierwszy zatytułowany Teoretyczne podstawy badań europeizacyjnych poświęcony został teoretycznej analizie europeizacji przedstawiając ją w ujęciu definicyjnym, koncepcyjnym, typologicznym i mechanizmów. Wykorzystane tu zostały teorie politologiczne takie jak neofunkcjonalizm, komunitaryzm, konstruktywizm oraz socjofunkcjonalizm co pozwoliło na zrozumienie mechanizmów europeizacji oraz to jak oddziałuje na państwa zarówno będące w UE jak i poza nią. Ważnym wydaje się to, że wyjaśniono pojęcia europeizacja i europeizm. W tym rozdziale Autorka wykazała się znajomością procesu ewoluowania pojęcia europeizacji, jej głównych autorów. Widać

też tutaj wpływ nauki prof. Janusza Ruskowskiego, który do literatury wprowadził pojęcie europeizacji *ad extra* i *ad intra*. Autorka jak pisze, główny akcent położyła na europeizację *ad extra*, która jako trajektoria zewnętrzna wydawała się że będzie najbardziej adekwatna do opisu misji cywilnych Unii Europejskiej, wskazując jednocześnie na jej znaczącą rolę w transferowaniu europejskich norm i wartości. Na uwagę zasługują omówienie i wykatalogowanie mechanizmów europeizacji.

W rozdziale drugim Konceptyjne ramy misji Unii Europejskiej zostały poddane analizie teoretyczne i konceptyjne podstawy misji cywilnych Unii Europejskiej. W tym rozdziale Luiza Wojnicz-Smal podjęła się próby zdefiniowania czym są misje cywilne UE, posiłkując się przykładami dorobku ONZ czy OBWE, a to ze względu na to, że w UE nie ma jednolitego oficjalnego terminu misji cywilnych. Przeprowadzona analiza doprowadziła Autorkę do własnego zdefiniowania misji cywilnej jako "zewnętrznego działania operacyjnego prowadzonego środkami cywilnymi (...) podejmowanego w ramach wspólnej Polityki bezpieczeństwa i obrony, za zgodą zainteresowanych państw, ze wyjątkiem sytuacji, w której państwo pogrążone jest w chaosie i nie dysponuje sprawną władzą wykonawczą". Ta autorska definicja według mnie trafnie oddaje zasadniczą istotę misji UE, które będąc realizowane zakładają m.in. ogólną poprawę bezpieczeństwa w państwie, przestrzeganie podstawowych praw, dialog ze społeczeństwem czy budowanie zaufania, dlatego ich wpływ na wchłanianie transferowanych składników europeizacji jest możliwy, a wszystko zależy od sytuacji w danym państwie trzecim.

Autorka podzieliła misje cywilne UE wyróżniając takie rodzaje jak: misje policyjne (*police missions*), misje rządów prawa (*rule of law missions*), misje wsparcia granicznego (*border assistance missions*), misje wspierające reformy sektora bezpieczeństwa (*missions in support of the security sector reform*), misje obserwacyjne (*monitoring missions*). Duży nakład pracy byłby tu bardziej widoczny, gdyby typologię przedstawiono też w formie tabeli lub schematu, dzięki czemu podział na typy byłby dla czytelnika bardziej klarowny. Omówienie koncepcji, które odzwierciedlają aktywność Unii Europejskiej takich jak koncepcja multilateralizmu, nowego regionalizmu, centrum-peryferie czy *pooling&sharing*, a także podejść które charakteryzują Unię Europejską w stosunkach międzynarodowych: *soft power*, *civilian power*, (elementy głównie gospodarcze, ale też tworzenie ponadnarodowych struktur w celu rozwiązywania sytuacji krytycznych) *normative power* (określane jako siła wartości czy

standardów) *smart power* (inteligentna siła, łącząca dyplomację, kwestie obronne, twardą i miękką siłę) tworzą podstawę do badań w następnych rozdziałach.

W rozdziale trzecim pt. Polityczne i normatywne podstawy międzynarodowych misji cywilnych Unii Europejskiej Autorka zbadała proces budowania i formułowania polityk sektorowych, tj. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, następnie Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony i wreszcie Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony. Przeanalizowała w tym rozdziale dorobek prawny Unii Europejskiej związany z misjami czyli *acquis expéditionnaire*. Dzięki temu można było uwidocznic polityczne ram polityki ekspedycyjnej a w szczególności misji cywilnych. Paradygmaty teoretyczne dotyczące Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony pozwoliły na wyjaśnienie roli i znaczenia WPBiO w pełniejszy sposób. Wykorzystano tu wykorzystywane w politologii współczesnej podejście konstruktywistyczne, funkcjonalistyczne, neofunkcjonalistyczne, neorealistyczne, międzyrządowe, neoinstytucjonalne czy wielopoziomowego zarządzania. w przyjętym przedmiocie badań. Te podejścia jak pisze Habilitantka „pomogły dostrzec istniejące prawidłowości rządzące procesem funkcjonowania Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony oraz organizowania misji cywilnych i operacji wojskowych, jak również zarządzania nimi”.

W rozdziale czwartym zatytułowanym Misje cywilne Unii Europejskiej jako podmioty europeizacji *ad extra* przedstawiona została geneza misji cywilnych przy jednoczesnym wskazaniu na czynniki determinujące proces rozwijania wymiaru cywilnego (zdolności cywilnych) w ramach Unii Europejskiej a zwłaszcza wzmocnienie wymiaru policyjnego, wspieranie rządów prawa, monitorowanie granic i wspieranie reform w sektorze bezpieczeństwa. Z tego rozdziału czytelnik może dowiedzieć się o strukturach, procedurze planowania, przygotowania i realizacji misji cywilnych. Zostały także skonkretyzowane cele i zadania misji cywilnych oraz przedstawiona dyslokacja geograficzna misji. Przedstawienie dyslokacji w formie tabel porządkuje opis i czytelnik łatwiej może zorientować się gdzie i kiedy misje cywilne się odbywały. Autorce udało się ukazać rozmiar zaangażowania Unii Europejskiej w realizacji misji cywilnych na trzech kontynentach.

Rozdział piąty Międzynarodowe misje cywilne Unii Europejskiej w procesie europeizacji *ad extra* jest największym rozdziałem w monografii, liczy 96 stron i można powiedzieć że najważniejszym. Pierwszy podrozdział dotyczy instrumentarium europeizacji *ad extra*, które zostały określone jako „ogół metod czy narzędzi służących realizacji określonego celu”. Dokonała podziału na 4 rodzaje: instrumenty wsparcia

humanitarnego, wsparcia ochrony ludności i praw człowieka, wsparcia reagowania kryzysowego oraz wsparcia inicjatyw sąsiedzkich i przedakcesyjnych. Dzięki wykorzystaniu tych instrumentów możliwa była realizacja misji UE. Druga część tego rozdziału poświęcona została efektom europeizacji *ad extra*. Wykorzystując metodę jakościową i ilościową L. Wojnicz-Smal dokonała pomiaru europeizacji *ad extra* misji cywilnych w poszczególnych sektorach: reform policyjnych, sektora bezpieczeństwa, wznacznania praworządności i monitorowania procesów pokojowych. Niewątpliwie wykazanie efektów europeizacji, zwłaszcza w kontekście *smart*, czy *soft power* jest trudne, to Habilitantka poradziła sobie z tym zadaniem stosując powyższe metody i analizując takie komponenty jak ilość misji cywilnych, środki finansowe przeznaczone na realizację misji, ilość przeprowadzonych szkoleń, programów, projektów, kampanii informacyjnych, seminariów i spotkań koordynacyjnych w ramach misji, co doprowadziło do powstania nowych instytucji, nowego dorobku prawnego, który z zachowaniem lokalnych warunków uwzględniał europejskie normy i wartości. Wykazanie europeizacji w formie tabel niewątpliwie usprawnia narrację, mam tutaj jednak zastrzeżenie co miejsca ich umieszczenie w tekście. W podrozdziale 2 rozdziału piątego wprowadzono zabieg polegający na przedstawieniu tabeli z tytułem a potem omawianiu jej treści, wygląda to tak, jakby tytuły tabel były tytułami poszczególnych paragrafów tego podrozdziału. Według mnie lepiej dla przejrzystości tekstu byłoby nadać tytuły, potem omówienie a na końcu tabelę ilustrującą wyniki badań.

Konkluzja

Książka dr Luizy Wojnicz-Smal pt. *Misje cywilne Unii Europejskiej w procesie europeizacji ad extra* jest bardzo dobrze napisana i przygotowana pod względem redakcyjnym oraz edytorskim. Narracja jest spójna. Język pracy poprawny, bez błędów językowych czy stylistycznych. Autorka w swej analitycznej pracy wykorzystwała najnowsze podejścia metodologiczne i teoretyczne. Cel pracy został zrealizowany, a Habilitantka wykazała w jakim stopniu misje cywilne wpływają na europeizację w krajach poza Unią Europejską.

Na uwagę zasługuje także bogaty materiał bibliograficzny, zarówno w warstwie źródłowej jak i opracowań. Jest to pierwsza praca na rynku polskim, która wykorzystując teorię europeizacji omawia wpływ misji cywilnych UE na przyswajanie unijnych norm, wartości, doświadczeń instytucjonalnych w państwach trzecich. To sprawia, że zgłoszone główne dzieło habilitacyjne należy ocenić pozytywnie.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego oraz dorobku organizacyjnego i dydaktycznego

Na początku chciałbym odnieść się do ilości prac naukowych opublikowanych przez Habilitantkę. W dorobku naukowym doktor Luizy Wojnicz-Smał można odnaleźć 32 opublikowane teksty naukowych. Struktura tych publikacji przedstawia się następująco:

- 2 samodzielne monografie książkowe
- 1 monografia dydaktyczna
- 3 książki jako współredaktor
- 13 artykułów naukowych w czasopiśmie (w tym jeden jako współautor), z czego 5 w języku angielskim
- 13 rozdziałów w pracach zbiorowych, artykułów naukowych (w tym dwa jako współautor), z czego 2 w języku angielskim

Nieco zaskakuje że nie ma w wykazie ani jednej recenzji naukowej.

Ponadto w dokumentacji otrzymujemy informację o konferencjach i seminariach naukowych. Można obliczyć, że dr Luiza Wojnicz-Smał wzięła udział w 17 konferencjach i seminariach naukowych zarówno o zasięgu krajowym jak i międzynarodowym, podczas których wygłosiła referaty. Miały one miejsce w różnych ośrodkach naukowych w Polsce.

Jak wynika z tej wstępnej oceny ilościowej, liczba prac zwartych oraz tekstów w pracach zbiorowych i artykułów naukowych jest wystarczająca.

Udział czynny w konferencjach naukowych także musi być pozytywnie oceniony.

Ogólnie rzecz biorąc dynamika ilościowa dorobku naukowego dr Luizy Wojnicz-Smal jak i struktura publikacji w poszczególnych kategoriach jest odpowiednia. Stąd też tę część (ilościową) w dorobku Habilitantki należy ocenić pozytywnie.

3.1 Lokowanie publikacji

33 publikacje autorstwa dr Luizy Wojnicz były wydawane w różnych wydawnictwach i czasopismach, stąd też ocena w tym miejscu poświęcona będzie doborowi przez Habilitantkę oficyn wydawniczych oraz tytułów czasopism, w których publikowała swoje prace.

Monografie autorskie oraz prace zbiorowe pod redakcją w dorobku Habilitantki zostały wydane w następujących wydawnictwach:

Wydawnictwo Adam Marszałek (Toruń) - 2

Wydawnictwo Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego (Szczecin-Warszawa) – 3

Wydawnictwo Collegium Balticum (Szczecin) - 1

Wymienione wydawnictwa należy uznać (z małym wyjątkiem) za istotne, które posiadają duże znaczenie dla nauk społecznych, w tym dla nauk o polityce oraz o właściwy odbiór w środowisku naukowym.

13 artykułów naukowych autorstwa dra L. Wojnicz-Smal Zamojskiego pojawiło się w dziewięciu następujących periodykach:

„Reality of Politics” (Toruń) – 3

„Rocznik Integracji Europejskiej” (Poznań) – 3

„ATHENEUM” (Toruń) -1

„Przegląd Humanistyczny. Pedagogika, Politologia, Filozofia” (Szczecin) – 1

„Przegląd Politologiczny” (Poznań) – 1

„Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” (Warszawa) – 1

„Przyszłość demograficzna Polski” (Szczecin) - 1

„Copernicus Journal of Political Studies” (Toruń) – 1

„Yearbook of the Institute of East-Central Europe” (Lublin) – 1

W wykazanych dziewięciu czasopismach naukowych, w których pojawiły się artykuły dr L. Wojnicz-Smal występują tytuły znaczące i liczące się w naukach o polityce, co sprawia, że Habilitantka może liczyć na rozpoznawalność w środowisku naukowym poprzez umieszczone przyczynki naukowe w politologicznych oraz europeistycznych czasopismach.

Z kolei 13 rozdziałów, które Autorka zdecydowała się ulokować w pracach zbiorowych, ukazało się w:

Szczecinie – 6

Szczecinie- Warszawie -3

Kielcach-Toruniu – 1

Pile-Bańskiej Bystrzycy – 1

Poznaniu -1

Rzeszowie – 1

Krajobraz wydawnictw oraz tytułów czasopism naukowych, w których pojawiały się teksty autorstwa dr Luizy Wojnicz-Smal jest reprezentatywny, o zasięgu ogólnopolskim a także i (w jednym przypadku) międzynarodowym. Autorka nie zamknęła się wyłącznie w lokalnym środowisku, dużo większość pozycji została wydana poza Szczecinem. Warto zaznaczyć przy tym, że z 13 artykułów 5 (co stanowi 38%) ukazało się w języku angielskim a to zwiększa szansę na szerszy odbiór w międzynarodowym środowisku naukowym.

Jeżeli chodzi o objętość rozdziałów i artykułów naukowych dr L. Wojnicz-Smal, należy rozpocząć od uwagi, że nie są to małe prace. Żaden z artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych nie jest mniejszy niż 10 stron. W przypadku artykułów objętość wynosi od 10 do 19 stron a rozdziałów od 10 do 23. Często objętość prac wynika z warunków redakcyjnych, ale w tym przypadku objętość prac jest jak najbardziej właściwa.

3.2 Tematyka badawcza

Głównym nurtem w badaniach naukowych doktor Luizy Wojnicz-Smal jest problematyka integracji europejskiej. Można wyróżnić tu kilka obszarów. Pierwszym są badania dotyczące terroryzmu – poruszone zostały w nim kwestie rozwoju polityki Unii Europejskiej wobec terroryzmu, rozwój dorobku prawnego skierowanego

przeciw terroryzmowi, rozwój współpracy Unii Europejskiej z państwami trzecimi w tym zakresie oraz instytucjonalizacja tego obszaru poprzez wzmacnianie uprawnień unijnych instytucji i powoływanie nowych struktur. Temu problemowi Autorka poświęciła monografię pt. *Polityka Unii Europejskiej wobec terroryzmu*, Toruń oraz rozdziały w pracach zbiorowych i artykuły naukowe: *Terroryzm w regulacjach prawa wspólnotowego wtórnego. Próba systematyzacji, ...2009*, *Nieformalne struktury państw Unii Europejskiej w walce z międzynarodowym terroryzmem. Bilans współpracy i wyzwania, European Union's security in the conclusions of the presidency- in the years 2005-2010*, 2011, *Nowe metody działania Unii Europejskiej w walce z międzynarodowym terroryzmem*, 2011, *Zarządzanie bezpieczeństwem imprez masowych jako jeden z elementów działalności Rady Unii Europejskiej* 2012, *Countering radicalisation and recruitment to terrorism as one of the key elements of European Unions' combat with international terrorism*, 2012, *Zasady polityki Unii Europejskiej w walce z międzynarodowym terroryzmem*. 2013, *Zaangażowanie (ad hoc) Unii Europejskiej w walkę z terroryzmem. Perspektywy na przyszłość*, 2015.

Kolejny obszar badawczy w studiach europejskich uprawianych przez L. Wojnicz-Smal szeroko pojmowane bezpieczeństwo Unii Europejskiej oraz jej państw członkowskich i związany był z polityką wewnętrzną i zagraniczną oraz instytucjonalizacją w zakresie bezpieczeństwa, w kontekście teoretycznym i funkcjonalnym. Można tu wymienić takie prace jak: *Europejska Polityka Sąsiedztwa w kontekście walki UE z terroryzmem na przykładzie synergii z obszarem Basenu Morza Śródziemnego* 2008, *Polityka zagraniczna Unii Europejskiej w kwestii zwalczania terroryzmu. Wprowadzenie do zagadnienia*, 2009, *Partnerstwo Wschodnie. Instrument europeizacji ad extra, Zdecentralizowane modele funkcjonowania Policji w wybranych państwach europejskich*, 2013, *Europejska Służba Działań Zewnętrznych jako innowacyjny komponent bezpieczeństwa Unii Europejskiej sensu largo*, 2013, *Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości jako mechanizm wspomagający państwa członkowskie Unii Europejskiej w walce z przestępczością zorganizowaną*, 2014, *Common Foreign and Security Policy, Common Security and Defence Policy, EuropeAid, European External Actions Service, European Neighbourhood Policy*, 2015,

Trzecim wyróżnionym obszarem badawczym, który związany jest z kluczową monografią, będącą podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest tematyka Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony a także

misji Unii Europejskiej. W tym obszarze opublikowana została monografia pt. *Misje Unii Europejskiej w procesie europeizacji ad extra*, 2019, oraz artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych takie jak: *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w teoriach europeistycznych*, 2012, *Security Sector Reform jako przykład wielopoziomowego zarządzania Wspólną Polityką Bezpieczeństwa i Obrony*, 2013, *Common Security and Defence Policy as a stabilization mechanism in Central and Eastern Europe*, 2013, *Common Security and Defence Policy of the European Union in Theories of the European Integration*, 2013, *Wpływ procesów europeizacyjnych w Afryce na przykładzie cywilnych misji Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga* 2014, *Involvement of the Common Security and Defence Policy on the Asian Continent on the examples of mission in Afghanistan and Indonesia*, 2014, *Przyszłość polityki ekspedycyjnej Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony*, 2016, *Integracja państw Unii Europejskiej w ramach WPBiO w świetle Brexitu*. 2018. Problematyka tego obszaru badana jest nie tylko w ujęciu teoretycznym, ale i praktycznego zastosowania instrumentów WPBiO w misjach UE.

Warto również wspomnieć o jeszcze jednym elemencie pracy naukowej jakim są wystąpienia na konferencjach. Dr L. Wojnicz-Smal brała czynny udział wygłaszając referaty na 17 konferencjach i seminariach, z tego na 4 międzynarodowych, 9 ogólnopolskich i 4 o zasięgu szczecińskim.

Analiza jakościowa dorobku naukowego Habilitantki pozwala na wysunięcie następujących wniosków:

1. Pod względem ilości publikacji, dorobek L. Wojnicz-Smal jest stosunkowo duży i dobrze świadczy o rozwoju naukowym.
2. Wkład naukowy do nauk o polityce (studiów europejskich) jest duży. Nie ma zastrzeżeń co do konstrukcji i objętości opublikowanych prac naukowych.
3. Habilitantka opublikowała swoje opracowania w zdecydowanej większości w cenionych czasopismach naukowych i wydawnictwach, które zaliczają się do specjalistycznych w środowisku politologicznym. Zasięg tych publikacji, a co za tym idzie ich potencjalny odbiór jest zadowalający.
4. Na dorobek dr Luizy Wojnicz-Smal składa się głównie tematyka europeistyczna z akcentem na wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo Unii Europejskiej. Prace koncentrują się głównie na dwóch filarach UE: Wspólnej Polityce Zagranicznej i Obrony oraz Wspólnej Polityce Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Widoczna jest duża konsekwencja Autorki badaniu tej tematyki, co sprawia, że jest rozpoznawalna w tym przedmiocie badań.

Habilitantka jest specjalistką w tej dziedzinie, co dowodzi, że jej rozwój naukowy jawi się jako przemyślany, konsekwentny i spójny. Nie ulega wątpliwości, że cały dorobek dr Luizy Wojnicz-Smał należy ocenić wysoko.

3.4 Dorobek organizacyjny i dydaktyczny

Dr Luiza Wojnicz-Smał jest od 2017 kierownikiem projektu unijnego: *Humanista po studiach-Fachowiec po stażu*. Projekt realizowany na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dr L. Wojnicz-Smał wykazała w swoim dorobku zagraniczne pobyty badawcze w ważnych dla jej obszaru zainteresowań instytucjach w: Ołomuńcu (Univerzita Palckeho), Bari (Universita degli studi di Bari), Berlinie (Deutsch-Polnischer Verein Integration), Pontoise pod Paryżem (Universite de Cergy Pontoise) i Bratysławie (Academy of the Police Force) W tych instytucjach prowadziła kwerendę biblioteczną oraz nawiązywała współpracę naukową.

Dr. Luiza Wojnicz-Smał była także organizatorem kilku konferencji, w tym także o zasięgu międzynarodowym. Organizowała 3 konferencje ponadto była członkiem Komitetów Organizacyjnych i Naukowych 4 ogólnopolskich konferencji naukowych.

Ważnym elementem w popularyzacji wiedzy wśród młodzieży jest udział w organizacji olimpiad przedmiotowych, w tym Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym (w 2010 pełniła funkcję Sekretarza Komitetu Okręgowego tej olimpiady) i Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności.

Dr L. Wojnicz-Smał pełniła i pełni liczne funkcje na uczelni i w Towarzystwach Naukowych. Można tu wymienić m.in. członkostwo Komisji ds. weryfikacji publikacji zespołów BTS, członkostwo Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Programów

Kształcenia Wydziału Humanistycznego US, funkcja koordynatora ds. wymiany studenckiej, członek z wyboru Rady Wydziału Humanistycznego US, czy funkcję skarbnika Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oddziału Szczecińskiego a także wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich oddziału Szczecińskiego.

W zakresie aktywności dydaktycznej dr L. Wojnicz-Smal posiada w swoim dorobku zajęcia prowadzone w Instytucie Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego, Collegium Balticum i Wyższej Szkole Integracji Europejskiej (także Szczecin), przy czym Instytut Politologii i Europeistyki US pozostawał głównym miejscem pracy Habilitantki. Z Autoreferatu wynika, że zajęcia były prowadzone na kilku różnych kierunkach: politologii, europeistyce, bezpieczeństwie wewnętrznym, bezpieczeństwie narodowym, menagemencie instytucji publicznych i PR.

Na uwagę zasługują prowadzone przez dr L. Wojnicz-Smal wykłady fakultatywne w języku angielskim: *EU Policy in Fight with Terrorism, Contemporary Problems of European States, EU Fight against the Crime)Media in Turkey within the Process of European Integration.*

Nie można także pominąć aktywności pozauczelnianej. Habilitantka prowadziła szkolenie dla kadry kierowniczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, pt. „*Postępowanie pracowników administracji publicznej w przypadku zagrożenia terroryzmem oraz regulacje prawne w krajach UE w zakresie polityki bezpieczeństwa antyterrorystycznego*” (18.04.2018 r.) oraz wykład dla pracowników Polskiego Radia Szczecin w ramach szkolenia obronnego pt: „*Strategiczne aspekty bezpieczeństwa euroatlantyckiego wobec aktualnych i potencjalnych zagrożeń militarnych. Miejsce Polski w europejskim i euroatlantyckim systemie bezpieczeństwa*” (23.10.2018 r.). Pozostały dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny oceniam pozytywnie.

4. Konkluzja generalna

Ocena głównego dzieła autorstwa dr Luizy Wojnicz- pt. *Misje cywilne Unii Europejskiej w procesie europeizacji ad extra* (Toruń 2019) oraz Jej dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego jest bezwzględnie pozytywna. Dorobek dr Luizy Wojnicz-Smal spełnia warunki stawiane przez ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. W tym stanie rzeczy uważam, że przedłożone do recenzji dzieło naukowe wraz z pozostałym dorobkiem naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym powinno stać się podstawą do dalszego procedowania w przewodzie habilitacyjnym i nadania dr Luizie Wojnicz-Smal stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

dr hab. Marck Żurck, prof. US

